

První Australané

Do Austrálie se dostávali první obyvatelé v mnoha přistěhovaleckých vlnách z Asie přes Novou Guineu. První skupina Australců přišla do Austrálie asi před 50 tisíci lety, poslední před méně než pěti tisíci lety. Skupiny čítaly vždy jen pár lidí. Na základě jednotlivých přistěhovaleckých vln se přichozí Australci formovali do kmenů. Austrálie i Nová Guinea byly tehdy ještě spojeny četnými menšími ostrovy s jihovýchodní Asií - hladina moře byla asi o 120 metrů níže než je dnes. Do Austrálie se Australci dostávali částečně po souši, zčásti na kánoích nebo vorech po mělké vodě. Do Tasmánie se Australci dostali asi před 30 000 lety. Teprve po roztání ledovců na severní polokouli a následném zvýšení hladiny moří se Austrálie na mnoho tisíc let oddělila od okolního světa. Ke stykům s ostatním světem mimo Austrálii docházelo jen velmi zřídka a byly omezeny na severní část pevniny.

Příchod Evropanů

Ačkoliv se již odedávna vyskytovaly úvahy o tzv. *terra australis incognita*, neznámé pevnině na jihu zeměkoule, objevili Evropané Austrálii poměrně pozdě. **Fernard de Magalhaes** plul kolem ní docela blízko již počátkem 16. století, když objevil Timor. Stejný osud potkal mořeplavce **Luise Vaeze de Torres**, který na plachetnici proplul mezi Austrálií a Novou Guineou.

A tak teprve Holanďanovi **Williamu Janusovi** bylo souzeno, aby v roce 1606 jako první Evropan vstoupil na australskou pevninu v její severní části (Cape York). V roce 1642 připlul k této pevnině z jihu jiný objevitel, **Abel Tasman**, a narazil přitom na ostrov, který je dnes po něm nazván. Tehdy se však domníval, že Austrálie a Tasmánie tvoří dohromady jednu pevninu. Ačkoliv jsou krajiny na Cape York a v Tasmánii velmi rozdílné, v jednom o nich měli Holanďané stejné mínění: tato pevnina, nazvaná Nové Holandsko, měla pro ně nesnesitelné podnebí a hospodářsky byla pro ně zcela bezvýznamná. Teprve kapitán **Cook** se na věci díval jinak. Přišel sem z Ohňové země přes Tahiti a Nový Zéland a přistál jako první Evropan na východním pobřeží v roce 1770 v zátoce - nazval ji **Botanická zátoka** (Botany Bay).

Cook vyhlásil východní část pevniny oficiálně za kolonii britské koruny, jež se měla jmenovat **Nový Jižní Wales** (New South Wales). O pět let později vyhlásili Spojené státy americké svoji samostatnost, neměla Anglie kam posílat své vězně. Tímto místem se stala právě nově objevená pevnina. Známa je První flotila (First Fleet) pod velením kapitána **Arthura Phillipa**, která doplula do Austrálie v roce 1788 - zátoku pojmenovali **Sydney Cove** po tehdejším anglickém ministru vnitra lordovi **Sydneym**, zde založili první sídliště nové kolonie. Za den založení této kolonie se považuje **26. leden 1788** (toto datum se dodnes v Austrálii slaví jako Australia Day = Australský den). First Fleet měla na palubě 191 žen a 568 mužů. Byli to trestanci (convicts). Poslední trestanecká flotila vyjela v roce 1868.

První roky existence kolonie nebyly lehké, v jejím čele byli krutí vojáci. Vládla zde korupce, hlad, často docházelo ke střetům s původními Australci. Vedle trestanců přijeli do Austrálie i první svobodní osadníci. Ti si svoji moc upevnili také tím, že se zmocnili důležitého obchodu s rumem.

Důležitou osobností v historii Austrálie se stal guvernér **Lachlan Macquary**, kterému se v roce 1809 podařilo přemoci vládnoucí vojenský sbor v kolonii.

Tři badatelé, **William Wentworth** se dvěma společníky, se jako první odvážili přejít hory Blue Mountains a proniknout dále do vnitrozemí, kde objevili rozsáhlou oblast úrodných

pastvin. Kapitán **John Macarthur** položil základní kámen k pozdějšímu blahobytu Austrálie tím, že zde zavedl chov ovcí merino.

Zlatá horečka

V roce 1851 vypukla zlatá horečka. Místo, odkud vzešla a šířila se dál, byl Ophir v NSW. Její účinek byl tak velký, že v zemi začala zcela nová éra. Anglická vláda zastavila transporty trestanců do Austrálie, neboť od této doby již byla spíše snem než trestem

Australská federace

Austrálie se stala de facto nezávislou federací k **1. lednu 1901**, nicméně přesto zůstala v rámci Britského společenství. V několikerém referendu bylo potvrzeno, že Austrálie v tomto společenství zůstane i nadále. To znamená, že hlavou státu v Austrálii je britská královna, zastoupená pouze generálním guvernérem.

Poválečný průmyslový a zemědělský rozvoj přilákal do Austrálie množství **emigrantů**, a to z Evropy i Asie. Asijští přistěhovalci (čínského, vietnamského nebo malajského původu) tvoří dnes více jak 5% obyvatelstva.

Přistěhovalectví bylo sice podporováno i nadále, takže před první světovou válkou dosáhl počet obyvatel Austrálie počtu pěti milionů, ale na druhou stranu chtěli zůstat "mezi svými". Parlament vydal zákon White Australia Policy, který ztěžoval přistěhovalectví především Asiatům. Odstrašování od přistěhovalectví byly i některé náboženské skupiny: např. katolíci nebyli tak oblíbení jako protestanti. Zvláště nežádoucí přistěhovalci museli absolvovat diktát jako pravopisnou složku. Možnost úskoku spočívala v tom, že jim zkouška mohla být předepsána v jakémkoliv evropském jazyce!!

mujweb.cz/www/australia